

PAARDENMEISJE wordt manager

Marlou Heeren op haar eigen zorgboerderij

De grootste opleiding binnen het Wageningen UR-agglomeraat is Diermanagement in Leeuwarden. Elk jaar verlaten honderd tot honderdvijftig diermanagers de hogeschool met een diploma op zak. Wat is hun studie waard?

tekst: Wim Bras / foto's: Hoge Noorden

Al vanaf de start, in 1992, heeft Diermanagement bij Van Hall Larenstein in Leeuwarden te maken met een aantal vooroordelen. Een opleiding over niet-productiedieren zou soft zijn, modieus, met een breed, voor elk wat wils vakkenpakket. Vooral aantrekkelijk voor meisjes met een vaag idealistische notie om de wereld te verbeteren, te beginnen bij die van het huisdier.

Toch is de populariteit voor de opleiding enorm. Dit studiejaar moet VHL alle zeilen bijzetten om 220 eerstejaars fatsoenlijk onderwijs te geven. Een zekere modegevoeligheid is Diermanagement inderdaad niet vreemd, constateert de opleiding droogjes in het zelfevaluatierapport dat net voor de zomer verscheen. De blijvers – 25 tot 30 procent valt tijdens de propedeuse af – blijken echter aan hun passie voor dieren een sterke motivatie te ontleunen.

EMPLOOI

Diermanagement afficheert zich graag als brede opleiding. Vanuit promotioneel oogmerk legt die strategie de hogeschool geen windeieren, maar het generalistische studieprogramma is ook een weloverwogen keuze om studenten klaar te stomen voor alle schakeringen in het werkveld. De opleiding levert managers af die zowel binnen als buiten het vakgebied emplooi weten te vinden, blijkt uit onderzoek onder de alumni van 2003 tot 2006.

'De idealistische benadering ontnemt het zicht op de beroepspraktijk'

Ruim tachtig procent heeft een vaste baan, de overigen koken voor een vervolgstudie of combineren studie met werk, slechts vijf procent is werkloos. De opzet levert generalisten af die overal aan de slag kunnen, maar uit individuele verhalen van alumni rijst ook het beeld op dat de studenten buiten het studieprogramma om en na de studie nog flink moeten bijleren.

KATTENVOER

Had Jantien Rinkel opnieuw voor de keuze gestaan dan had ze waarschijnlijk niet voor Diermanagement maar voor een studie voedseltechnologie gekozen. Voor Purina Petcare, dochter van Nestlé, coördineert Jantien de imple-

DIERMANAGEMENT

Het idee voor een opleiding over niet-productiedieren komt uit de koker van Marnix Rietberg. De VHL-docent onderkende de groeiende vraag naar professionalisering in de huisdierensector op het gebied van verzorging, beheer en regelgeving. Een kruisbestuiving tussen de opleidingen Milieukunde en Landbouw van het toenmalige Van Hall Insti-

tuut leidde in 1992 tot Diermanagement. Alle studenten volgen de brede propedeuse, met in het aanvangsjaar een kennismaakingsstage. De basisvorming wordt in het tweede jaar afgesloten met een oriëntatiestage gericht op een van de zes majors: Wildlife Management, Beleid en Communicatie, Animal Companion Management, Proefdierbe-

heer, Paard en Management, en de nieuwe studierichting Dier en Zorg. Het derde jaar staat in het teken van de inhoudelijke verdieping van de keuzemajor. De studie wordt afgesloten met een majorstage van een half jaar en aansluitend een onderzoeksproject voor de afstudeeropdracht. www.dierenwelzijnsweb.nl

mentatie van verbeterde en nieuwe ingrediënten voor honden- en kattenvoer. 'Ik ben de schakel tussen de grondstoffenleveranciers, inkoop, de researchafdeling en de productie.'

Meer uit een zucht naar praktisch idealisme dan uit wetenschappelijke nieuwsgierigheid besloot Jantien tijdens haar studie tot een stage bij de kwaliteitsafdeling van Purina in IJmuiden. 'Ik wilde bijdragen aan het welzijn van dieren en met het verbeteren van hun voeding ben je daar op een concrete manier mee bezig, zo redeneerde ik.' De onderzoekspraktijk kreeg haar zozeer in de greep dat ze werd uitgenodigd om bij het Europees ontwikkelings-team in Frankrijk haar eindopdracht te voltooien. 'Die stages zijn essentieel geweest, daar ging een wereld voor me open.' Jantien besloot naast haar major Companion Animal Management extra vakken bedrijfseconomie en voedingsmiddelentechniek te volgen voordat ze bij Purina in dienst trad. Jantien werkt nu als European Raw Material Manager in Italië.

Terugblikkend: 'De brede opzet van Diermanagement bood mij te weinig structuur en de idealistische benadering ontnemt het zicht op de beroepspraktijk.' Tegelijkertijd beseft ze dat haar oorspronkelijke drijfveren – de passie voor dieren, en de wens om zich in te zetten voor hun welzijn – hebben geleid tot waar ze nu zit.

In tegenstelling tot Jantien roemt Joris Verbruggen juist het brede curriculum van Diermanagement. Dat de

Diermanagers Jantien Rinkel, Joris Verbruggen en Lena Buker

[E]

ANIMAL MANAGEMENT: NO SOFT OPTION

It's sometimes dismissed as a 'girly' course for starry eyed animal lovers. It's certainly popular: VHL's Animal management course turns out well over 100 graduates a year. Can they all get jobs? So far, so good: graduates have landed jobs both within and beyond their field. As for its reputation, the graduates' views on the course vary. Some feel it was so broad it lacked depth. Jantien Rinkel now works on improving cat food and wishes she'd studied food technology. But Joris Verbruggen loved the breadth, built up a wide network, and landed an interesting job through an internet forum. The course attracts many German students as there is nothing like it in Germany – though that will change soon. The latest major, Animals in health care, is tapping into the trend for using animal care for therapeutic purposes. Like at VHL graduate Marlou Heeren's small-scale care farm, for example. Soft option? No, hard work.

The full story?
resource.wur.nl/en

diversiteit van het vakkenpalet ten koste gaat van de inhoudelijke diepte vindt de oud-student van minder belang. 'De opleiding is het begin van een netwerk. Je bezit voldoende deskundigheid om mee te praten met experts uit het werkveld als zoölogen en gedragskundigen, die contacten zetten je verder op het spoor van je ontwikkeling.' Via de docenten vond Joris zijn weg naar congressen en discussiegroepen op internet die zijn kennis verdiepen en waardevolle contacten opleverden, zoals AAP Foundation, een stichting die tijdelijk huisvesting biedt aan verwaarloosde primaten en kleine exotische zoogdieren. Vanwege zijn actieve rol in forums over diervoorzorging polste AAP hem voor de functie van coördinator herplaatsing. Joris reist nu Europa af om de groeiende keten van internationale opvangcentra te stroomlijnen naar Nederlands voorbeeld.

PFERDEWISSENSCHAFT

Met onderwijsbeurzen weet Diermanagement ieder jaar rond de dertig Duitstalige studenten aan zich te binden. De opleiding vervult de leemte die in het Duitse onderwijs bestaat tussen de diervoorzorgende en veterinaire studierichtingen. Daar komt bij dat de veterinaire faculteiten in Duitsland strenge selectiecriteria hanteren en maar een beperkt aantal studenten toelaten; afvallers maken van de nood een deugd en kijken uit naar de vakgerichte managementopleiding in Nederland. Een ander deel van de Duitse aanmelders spreekt de relatief grote vrijheid aan, het eigen studie- en stageprogramma invulling te geven. Een korte stoomcursus Nederlands slecht de taalbarrière.

Lena Büker koos voor Paard en Management. Van jongs af aan wilde ze met paarden werken, maar het liefst een beetje op afstand, want ze is allergisch voor de viervoeters. Diermanagement paste precies in haar straatje; ze werkt nu als marketing en communicatiemanager bij de Duitse koepel van hippische verenigingen. Lena dankt haar baan onder meer aan de succesvolle organisatie van een kennismakingsreis voor 75-VHL studenten naar haar huidige werkgever. 'De hippische wereld hier staat heel positief tegenover de praktijkgerichte opleidingen in Ne-

derland. Om de kloof in eigen land te verkleinen gaat binnenkort een bachelor Pferdewissenschaft van start.'

Haar studie in Leeuwarden had Lena niet willen missen, het was gevarieerd, goed onderbouwd, al had de managementkant wat haar betreft wat verder uitgediept mogen worden. 'Ik schiet bijvoorbeeld tekort op het gebied van online marketing, daar was geen aandacht voor.'

UIT NOOD GEBOREN

Dit jaar begint Diermanagement met de nieuwe major Dier en Zorg, die inspeelt op een trend in de gezondheidszorg om dieren voor therapeutische doeleinden in te zetten. Op de omslag van de wervende folder prijkt het portret van Marlou Heeren. Sinds anderhalf jaar bestiert Marlou haar eigen zorgboerderij in Friesland, na haar studie Companion Animal Management, die ze afrondde met een kant-en-klaar ondernemingsplan.

'Eigenlijk is mijn bedrijfje uit nood geboren. In het eerste studiejaar op VHL ontmoette ik Eelco. Door het vroegtijdig overlijden van zijn vader moest hij zijn studie afbreken om het melkveebedrijf over te nemen. Ik heb toen nagedacht hoe ik mijn eigen plek op de boerderij kon vormgeven, zo ben ik bij de zorg uitgekomen.'

Marlou legt zich toe op dagbesteding voor oudere leeftijdsgroepen, onder haar cliënten bevinden zich onder

'De opleiding is het begin van een netwerk'

meer een dementerende boer, een autistische vijftiger met een spraakprobleem, en een 35-jarige ADHD'er. Het aanbieden van structuur voor een dergelijk gemêleerd gezelschap en de therapeutische rol die de dieren vervullen, werken alleen bij kleinschaligheid, bedacht Marlou al tijdens haar studie. Zo laat je mens en dier in hun waarde. Met die boodschap reist ze het lezingencircuit in de zorg af om haar bedrijf te promoten. Haar aanpak slaat aan, voorlopig zijn alle plaatsen op de zorgboerderij bezet en inmiddels heeft ze zitting in het bestuur van de Friese zorgboeren. 'Ik stort met nu op allerlei cursussen om mijn kennis over de mensaspecten bij te spijkeren.'